

Sygn. akt II S 13/19

POSTANOWIENIE

Dnia 18 marca 2019 roku

Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział II Cywilny – Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący:	SSO Agnieszka Cholewa-Kuchta (sprawozdawca)
Sędziowie:	SO Liliana Kaltenbek SO Grzegorz Buła

po rozpoznaniu w dniu 18 marca 2019 roku

na posiedzeniu niejawnym

sprawy ze skargi Z. K.

przy uczestnictwie Skarbu Państwa – Prezesa Sądu Rejonowego dla Krakowa – Nowej Huty w Krakowie

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki w postępowaniu toczącym się przed Sądem Rejonowym dla Krakowa – Nowej Huty w Krakowie, sygn. akt I Ns 97/17/N

postanawia:

1. stwierdzić, że w sprawie toczącej się przed Sądem Rejonowym dla Krakowa – Nowej Huty w Krakowie nastąpiła przewlekłość postępowania;
2. zasądzić na rzecz Z. K. od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Krakowa – Nowej Huty w Krakowie kwotę 2 000 (dwa tysiące) złotych ;
3. oddalić skargę w pozostałym zakresie;
4. zasądzić od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Krakowa – Nowej Huty w Krakowie na rzecz skarżącej Z. K. kwotę 240 zł (dwieście czterdzieści złotych) tytułem wynagrodzenia adw. K. P. za pomoc prawną udzieloną skarżącej w niniejszym postępowaniu.

SSO Liliana Kaltenbek SSO Agnieszka Cholewa-Kuchta S SO Grzegorz Buła

UZASADNIENIE

Dnia 10 stycznia 2019 roku Z. K. wniosła skargę o stwierdzenie przewlekłości postępowania w sprawie prowadzonej pod sygn. akt I Ns 97/17/N prowadzonej przez Sąd Rejonowy dla Krakowa – Nowej Huty w Krakowie. We wniesionej skardze skarżąca domagała się stwierdzenia przewlekłości postępowania w sprawie I Ns 97/17/N zawisłej w Wydziale I Sądu Rejonowego dla Krakowa – Nowej Huty w Krakowie, zasądzenie na jej rzecz tytułem zadośćuczynienia od Skarbu Państwa kwoty 20 000 zł, a także zasądzenie kosztów w tym kosztów zastępstwa advokackiego według norm przepisanych zgodnie z uchwałą SN z dnia 21 czerwca 2006 r. III SPZP 1/06.

W następstwie wniesienia powyższej skargi Prezes Sądu Rejonowego dla Krakowa – Nowej Huty w Krakowie zgłosił udział Skarbu Państwa w postępowaniu wywołanym skargą oraz wniósł o jej oddalenie. Podkreślił on, że odstępowanie czasu

pomiędzy przedłożeniem akt sprawy, a wyznaczeniem pierwszej rozprawy oraz między przedłożeniem nadesłanych przez Starostwo Powiatowe dokumentów (wrys i wypis z rejestru gruntów), a wyznaczeniem rozprawy wynikał z ilości czynności wymagających jednoczesnego podjęcia przy dużym referacie (w dniu 1 lutego 2017 roku wynoszącym 745 spraw czynnych, w dniu 14 maja 2018 roku – 702 sprawy).

Sąd Okręgowy ustalił :

W dniu 25 stycznia 2017 roku niniejsza sprawa została zarejestrowana pod sygn. akt I NS 97/17/N, a w dniu 2 lutego 2017 roku przedłożona Sędzi referent. Zarządzeniem z dnia 27 czerwca 2017 roku Sędzia referent wyznaczyła rozprawę na dzień 6 grudnia 2017 roku wzywając pełnomocnika wnioskodawczynie do przedłożenia wypisu z rejestru gruntów i wrysu z mapy ewidencyjnej działki objętej wnioskiem. 8 sierpnia do Sądu wpłynęło pismo, w którym wnioskodawczynie zwróciła się, aby Sąd wystąpił do właściwego urzędu o wypis z rejestru gruntów oraz wrys z mapy ewidencyjnej, co nastąpiło dopiero na rozprawie w dniu 6 grudnia 2017 roku. Na rozprawie tej zostali przesłuchani świadkowie oraz uczestnicy, którzy się stawili, a następnie rozprawa została odroczone na dzień 28 lutego 2018 roku celem zwrócenia się do urzędu o wypis i wrys. Zarządzenie zostało wykonane w dniu 15 stycznia 2018 roku. Rozprawa w dniu 28 lutego 2018 roku z powodu braku odpowiedzi i braku oczekiwanych dokumentów została ponownie odroczone celem zwrócenia się do urzędu o wypis z rejestru gruntów i wrys z mapy ewidencyjnej działki objętej wnioskiem. Zarządzenie zostało wykonane w dniu 2 marca 2018 roku. W dniu 26 marca 2018 roku wpłynęło pismo Urzędu Gminy K.-L. o przekazaniu wniosku do organu właściwego tj. Starostwa Powiatowego w K.. W dniu 6 kwietnia 2018 roku dołączono informację Starostwa Powiatowego w K. o naliczeniu opłaty za udostępnienie dokumentów. W dniu 14 maja 2018 roku przedłożono Sędzi referent nadesłane przez Starostwo Powiatowe w K. dokumenty (wypis z rejestru gruntów i wrys z mapy ewidencyjnej działki nr (...) w C.). Zarządzeniem z dnia 31 lipca 2018 roku Sędzia wyznaczyła rozprawę na dzień 10 grudnia 2018 roku, która została zdjęta z wokandy z powodu choroby Sędziego referenta (niezależnie od tej okoliczności wszystkie rozprawy w tym dniu zostały zdjęte z wokandy z powodu usprawiedliwionej nieobecności wszystkich protokolantów i pozostałych pracowników sekretariatu więc także Sędzia dyżurny nie miał możliwości przeprowadzenia rozprawy). Zarządzeniem z dnia 8 lutego 2019 roku Sędzia wyznaczyła rozprawę na dzień 11 marca 2019 roku, na której to rozprawie sprawa została ostatecznie rozpoznana.

Sąd Okręgowy zważył :

Zgodnie z treścią art. 2 Ustawy strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie zmierzające do wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia istotnych okoliczności faktycznych i prawnych. Dla stwierdzenia, czy w sprawie doszło do przewlekłości postępowania, należy w szczególności ocenić terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez sąd w celu wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie. Dokonując tej oceny, uwzględnia się łączny dotychczasowy czas postępowania od jego wszczęcia do chwili rozpoznania skargi, niezależnie od tego, na jakim etapie skarga została wniesiona, a także charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej jej zawłości, znaczenie dla strony, która wniosła skargę, rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowanie się stron, a w szczególności strony, która zarzuciła przewlekłość postępowania.

Analiza powyższych przepisów nie pozostawia więc wątpliwości, że nie każda zwłoka w rozpoznaniu sprawy stanowi naruszenie prawa strony do sądu, lecz tylko taka, która nie znajduje uzasadnienia w realiach sprawy. Ocena, czy w konkretnej sprawie doszło do przewlekłości postępowania, nie powinna ograniczać się wyłącznie do upływu czasu i subiektywnych odczuć skarżącego, lecz być wypadkową czynników obiektywnych, z uwzględnieniem czasu niezbędnego do podejmowania działań zgodnych z obowiązującymi przepisami, przewidującymi zachowanie określonych procedur. Nie każda przy tym zwłoka może być przyczyną stwierdzenia przewlekłości, lecz jedynie zwłoka nieuzasadniona. Jak już wskazano powyżej, ocena, czy postępowanie trwa dłużej niż to konieczne, dokonywana musi być zawsze na podstawie zarówno analizy charakteru dokonywanych czynności, jak i stanu faktycznego sprawy (por. także postanowienie Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 16 kwietnia 2014 r., sygn. akt II S 17/14, postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 11 maja 2005 r. sygn. akt II S 26/05).

Sąd Okręgowy poddał analizie terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez Sąd Rejonowy. W ocenie Sądu Okręgowego analiza czynności podejmowanych przez Sąd prowadzi do stwierdzenia, że zasadny jest zarzut przewlekłości postępowania w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy.

W tej kwestii w pierwszej kolejności zwrócić uwagę należy na okres od dnia 2 lutego 2017 roku do dnia 27 czerwca 2017 roku. W ocenie Sądu Okręgowego brak jest usprawiedliwienia dla ponad 4 miesięcznej zwłoki, jaka miała miejsce w okresie od dnia 2 lutego 2017 roku, kiedy to akta sprawy zostały przedłożone Sędzi referent, a datą 27 czerwca 2017 roku, kiedy to zostało wydane w sprawie pierwsze zarządzenie dotyczące wyznaczenia terminu rozprawy na dzień 6 grudnia 2017 roku, a także wezwano nim pełnomocnik wnioskodawczyni do przedłożenia wypisu z rejestru gruntów i wyciągu z mapy ewidencyjnej nieruchomości objętej wnioskiem oraz zawiadomiono uczestników o złożonym wniosku i wezwano strony i świadków do osobistego stawiennictwa. Zarządzenie zostało wykonane dopiero dnia 2 sierpnia 2017 roku.

Kolejny 4 miesięczny okres przewlekłości miał miejsce od dnia 8 sierpnia 2017 roku, kiedy to pełnomocnik wnioskodawczyni złożyła do Sądu pismo wnosząc, aby Sąd zwrócił się o wypis z rejestru gruntów oraz wyciąg z mapy ewidencyjnej do właściwego urzędu, a dniem 6 grudnia 2017 roku, kiedy to dopiero na rozprawie Sąd postanowił zwrócić się o ww. dokumenty do odpowiedniego urzędu.

Następnie ponad 3 miesięczna przewlekłość nastąpiła w okresie od dnia 19 kwietnia 2018 roku, kiedy to do Sądu wpłynęły dokumenty z Wydziału Geodezji, Kartografii i Katastru Starostwa Powiatowego w K. dla działki nr (...) położonej w obrębie C., gm. K. – L., a dniem 31 lipca 2018 roku, kiedy to Sędzia referent wydała zarządzenie wyznaczając termin rozprawy na dzień 10 grudnia 2018 roku i wzywając niektórych uczestników do osobistego stawiennictwa na termin rozprawy, a innych jedynie zawiadamiając o nim.

Ostatnim, 2 miesięcznym, okresem przewlekłości w sprawie był czas pomiędzy 10 grudnia 2018 roku, kiedy to rozprawa została zdjęta z wokandy z powodu choroby sędziego referenta, a dniem 9 lutego 2019 roku, kiedy został wyznaczony termin rozprawy.

Sąd Okręgowy po dokonaniu analizy akt przedmiotowej sprawy uznał, że czas trwania niniejszego postępowania, tj. 2 lata, mógł być krótszy, gdyby terminy rozpraw były wyznaczane w mniejszych odstępach czasowych, ponadto Sąd mógł przedsięwziąć niektóre czynności w okresie pomiędzy rozprawami, tak, aby nie powstała konieczność ich odraczania ze względu na brak niektórych dokumentów. Sąd ma na względzie, iż długie okresy czasu pomiędzy przedłożeniem akt, a wyznaczeniem rozprawy, czy też pomiędzy przedłożeniem dokumentów, a wyznaczeniem rozprawy wynikał z ilości czynności wymagających jednoczesnego podjęcia przy dużym referacie. Niemniej jednak powyższe nie usprawiedliwia prowadzenia sprawy w sposób przewlekły. Sprawa nie miała bowiem charakteru zanadto skomplikowanego, ilość zgromadzonego materiału dowodowego nie była obszerna, w sprawie nie przeprowadzono dowodu z opinii biegłego, a zeznający świadkowie nie sprzeciwiali się zasiedzeniu nieruchomości przez wnioskodawczynię.

Z uwagi na powyższe, Sąd Okręgowy uznał, iż w przedmiotowej sprawie doszło do przewlekłości postępowania wynoszącej około 13 miesięcy. W analizowanej sprawie pojawiło się bowiem kilka okresów bezczynności Sądu, które nie znajdują żadnego usprawiedliwienia.

Mając powyższe okoliczności na uwadze, Sąd Okręgowy uznał skargę za uzasadnioną i na podstawie art. 12 ust. 2 i 4 ustawy orzekł jak w pkt. 1 pierwszym postanowienia.

W konsekwencji, na podstawie art. 14 § 4 ustawy, Sąd Okręgowy przyznał skarżącej od Skarbu Państwa – Prezesa Sądu Rejonowego dla Krakowa Nowej – Huty w Krakowie 2000,00 zł. Zgodnie ze wskazaną regulacją uwzględniając skargę, sąd na żądanie skarżącego przyznaje od Skarbu Państwa, sumę pieniężną w wysokości od 2000 do 20 000 złotych. Wysokość sumy pieniężnej, w granicach wskazanych w zdaniu pierwszym, wynosi nie mniej niż 500 złotych za każdy rok dotychczasowego trwania postępowania, niezależnie od tego, ilu etapów postępowania dotyczy stwierdzona przewlekłość postępowania. Sąd może przyznać sumę pieniężną wyższą niż 500 złotych za każdy rok dotychczasowego

trwania postępowania, jeżeli sprawa ma szczególne znaczenie dla skarżącego, który swoją postawą nie przyczynił się w sposób zawiniony do wydłużenia czasu trwania postępowania. Na poczet tej sumy zalicza się kwoty przyznane już skarżącemu tytułem sumy pieniężnej w tej samej sprawie.

W ocenie Sądu Okręgowego w realiach sprawy zasadnym jest zasądzenie kwoty 2000,00 zł na rzecz skarżącej. W stosunku do wagi uchybienia Sądu Rejonowego, jest to bowiem kwota odpowiednia, uzasadniona i adekwatna.

Z tych powodów na podstawie art. 12 ust. 1, 2 i 4 przywołanej na wstępie ustawy orzeczono, jak w sentencji.

Wobec stwierdzenia przewlekłości uzasadnione było również zasądzenie kosztów postępowania skargowego, przy odpowiednim zastosowaniu art. 98 k.p.c. Na zasądzoną na rzecz skarżącej kwotę 240 zł złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika, obliczone stosownie do § 14 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie w brzmieniu uwzględniającym Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie opłat za czynności adwokackie.

SSO Liliana Kaltenbek SSO Agnieszka Cholewa-Kuchta S SO Grzegorz Buła